

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední průmyslová a umělecká škola a Vyšší odborná škola,
Hodonín, Brandlova 32**

Brandlova 32, 695 01 Hodonín

Identifikátor školy: 600 014 681

Termín konání komplexní inspekce: 3. – 7. únor 2003

Čj.:	122 146/2003-05010
Signatura:	kl7fw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová a umělecká škola a Vyšší odborná škola, Hodonín, Brandlova 32 je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem se sídlem v Brně, Žerotínovo náměstí 3/5. V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR č.j. 19 449/2002-21, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje Střední průmyslovou a uměleckou školu s kapacitou 460 žáků, Vyšší odbornou školu s kapacitou 170 žáků a Školní jídelnu s kapacitou 300 jídel.

Ve školním roce 2002/2003 poskytuje škola úplné střední odborné vzdělání 428 žákům v 16 třídách denního studia ve studijních oborech 26-44-M/002 Automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů, 36-47-M/001 Stavebnictví, 82-41-M/037 Výtvarné zpracování keramiky a porcelánu-vytváření keramiky, 82-41-M/007 Propagační výtvarnictví-propagační grafika, 82-41-M/001 Užitá malba.

Vyšší odborné vzdělání poskytuje škola 62 žákům ve 3 třídách denního studia v oborech 16-02-N/001 Vodní a odpadové hospodářství a 36-41-N/003 Stavebnictví.

Součástí školy je odloučené pracoviště Skácelova 6, Hodonín, kde je soustředěna výuka žáků oborů umělecké školy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům oborů střední průmyslové a umělecké školy
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům oborů střední průmyslové a umělecké školy
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura ve střední průmyslové a umělecké škole
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech společenskovedních (dějepis, občanská nauka) ve střední průmyslové a umělecké škole
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (anglickém a německém) ve střední průmyslové a umělecké škole
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (matematika, fyzika, chemie, analytická chemie, výpočetní technika, elektrotechnika, technologie, stroje a zařízení, automatizované systémy řízení, chemická laboratorní cvičení) v **oboru automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů**
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (matematika, fyzika, stavební fyzika, výpočetní technika, chemie, odborné kreslení, ekonomika, stavební mechanika, pozemní stavitelství, inženýrské stavby, stavební konstrukce, konstrukční cvičení) v **oboru stavebnictví**
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětu praxe v **oboru stavebnictví a automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů**
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (dějiny výtvarné kultury, technologie, počítačová grafika, výtvarná příprava, figurální kreslení, písmo, navrhování, praktické cvičení) v oborech **užitá malba, propagační výtvarnictví-propagační grafika, výtvarné zpracování keramiky a porcelánu-vytváření keramiky**

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny vzhledem ke schváleným učebním dokumentům všech oborů střední průmyslové a umělecké školy. Odborná a pedagogická způsobilost pracovníků je posuzována podle vyhlášky o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Z celkového počtu 47 pedagogických pracovníků splňuje podmínky odborné způsobilosti 46 učitelů. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje jeden vyučující odborných výtvarných předmětů. Dva učitelé cizích jazyků a 14 učitelů odborných předmětů nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti. Jeden pedagogický pracovník získal vysokoškolské vzdělání ve škole s jiným vyučovacím jazykem než českým a dosud neprokázal znalost českého jazyka zkouškou, která je v tomto případě součástí odborné a pedagogické způsobilosti. Výchovná poradkyně, která byla jmenována do funkce prvním rokem, dosud nezačala kvalifikační studium pro výchovné poradce. Vysoký podíl učitelů s odpovídající odbornou způsobilostí, zájem pracovníků o zvyšování kvalifikace a promyšlená skladba úvazků vzhledem k jejich odbornosti pozitivně ovlivňují kvalitu výuky.

Vedení pracovníků se opírá o systém porad (porady vedení, rozšířeného vedení, pedagogickou a uměleckou radu a předmětové sekce). Z porad vedení vyplývají především úkoly pro zajištění provozu a hospodaření školy, poradní a metodické orgány se zabývají zejména problematikou výchovy a vzdělávání. Ředitel školy vytvořil za dobu svého působení ve funkci (od února roku 2002) velmi dobré podmínky pro týmovou práci, posílil kompetence a pravomoci svých zástupců a předsedů předmětových sekcí. Účelně využívá střední článek řízení, tj. rozšířené vedení, jehož členy jsou kromě vedení školy i předsedové předmětových sekcí a výchovný poradce. Společně řeší otázky koncepce vzdělávání, materiálního a personálního zabezpečení výuky, zabývají se hodnocením kvality a výsledků vzdělávání a výchovy žáků. Pedagogická rada plní velmi dobře svoji funkci při hodnocení prospěchu a chování žáků a jejich výchovných problémů. Pozornost je věnována analýze výsledků vzdělávání žáků i výsledkům kontrol práce učitelů plynoucí z hospitací. K naplňování výchovně-vzdělávacích cílů přispívá i kvalitní výchovné poradenství a systém prevence sociálně-patologických jevů. Činnost předmětových sekcí (komisi) představuje účinnou pomoc při přípravě maturitních zkoušek, koordinaci teoretické a praktické výuky, zajišťování odborných exkurzí a soutěží. Předsedové sekcí se podílejí na tvorbě kurikula školy, plánování a organizaci výchovně-vzdělávacího procesu i jeho kontrole. Dávají podněty pro zlepšení materiálního vybavení v rámci finančního limitu stanoveného pro jednotlivé sekce, hodnotí efektivitu dalšího vzdělávání pracovníků, pomáhají nekvalifikovaným nebo začínajícím pedagogům jako jejich uvádějící učitelé.

Systém kontroly je vytvořen pro všechny oblasti činnosti školy. Vychází z propracované vnitřní směrnice, v níž jsou konkretizovány jednotlivé oblasti s uvedením zodpovědného pracovníka a četnosti kontrol. Ředitel školy a oba zástupci ředitele provádějí kontrolu podle stanovených kompetencí a v souladu s plánem kontrol. Kvalita výuky, práce třídních a ostatních učitelů a výsledky žáků jsou sledovány formou hospitací a tematických kontrol. Z nich vyplývají opatření a doporučení, která vedou ke zkvalitnění práce učitele. Menší pozornost je věnována naplňování pedagogických záměrů školy, tj. rozvíjení klíčových kompetencí žáka, které nejsou všemi vedoucími pracovníky sledovány systematicky. Jak plyne ze zjištěných nedostatků, méně účinná je i kontrola vedení pedagogické dokumentace.

V návaznosti na kontrolní zjištění a jejich analýzu jsou výchovně-vzdělávací cíle rozpracovány do hlavních úkolů, konkretizovány do plánů měsíčních a týdenních. Plnění úkolů je sledováno,

vyhodnocováno, pouze zpětná vazba vzhledem k naplňování výše uvedených pedagogických záměrů je méně účinná.

Systém dalšího vzdělávání je propracovaný a má vynikající úroveň. Vychází z precizně zpracovaného „Plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků pro období 2002-2005“, který byl projednán v předmetových sekcích a s vedením odborů. V něm stanovené priority zahrnují doplňování kvalifikace učitelů v souladu s potřebami školy, jejich odborný růst v oblastech dosaženého vzdělání, cizích jazyků, informačních technologií, vzdělávání výchovného poradce a metodika prevence i vedoucích pracovníků. Ředitel školy účinně motivuje pracovníky k dalšímu vzdělávání a odbornému růstu, což potvrzuje skutečnost, že v současné době si třináct učitelů studiem doplňuje chybějící kvalifikaci. Poznatky ze vzdělávání přenášejí učitelé na jednání předmetových sekcí, v menší míře i na jednání pedagogické rady. Vedoucí předmetových sekcí vyhodnocují vzdělávání svých členů včetně efektivity využití finančních prostředků a podávají návrhy na příští rok.

Ředitel školy vede pracovníky k sebehodnocení prostřednictvím sebeevaluačních dotazníků, které jsou provázány s kritérii pro odměňování a přiznání osobního příplatku. Ta byla projednána s odborovou organizací jako součást vnitřního platového předpisu. Systém hodnocení pracovníků je propracovaný, zohledňuje poznatky z kontrol a hospitací.

Organizační struktura školy je jasně stanovena, kompetence pracovníků vyplývají z organizačního řádu, vzájemné vazby mezi jednotlivými úseky vyjadřuje přehledné organizační schéma. Ředitel školy spolupracuje se svými zástupci (jeden zodpovídá za úsek vzdělávání a výchovy, druhý za oblast ekonomickou) a s vedoucím odloučeného pracoviště. Toto uspořádání je funkční, umožňuje řízení všech úseků činnosti školy.

Školní řád obsahuje povinnosti a práva žáků, vede je k zodpovědnosti za vlastní chování a rozhodování. V souladu s jeho pravidly využívají pedagogové výchovná opatření nejen k posílení kázně, ale udílejí i četné pochvaly. Ustanovení týkající se docházky do školy a omlouvání absence je vztaženo k žákům nezletilým, chybí jasná pravidla pro omlouvání absence žáků zletilých. V řádu jsou stanovena i pravidla pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků, kteří mohou vznášet podněty a připomínky k práci školy.

Rozvrh hodin představuje (s ohledem na existenci střední a vyšší odborné školy, odloučené pracoviště a absenci tělocvičny) složitý systém. V odborných předmětech jsou žáci děleni do skupin podle oborového zaměření, což se promítá do rozvrhu hodin kombinováním teoretických předmětů s vícehodinovými bloky praktických předmětů (výtvarná příprava, písmo, figurální kreslení, navrhování, praktická cvičení, konstrukční cvičení, chemická laboratorní cvičení, technologická cvičení a praxe). Dvacetiminutová přestávka a polední přestávka jsou zařazeny, ostatní přestávky jsou převážně pětiminutové. Nevyvážený počet hodin v jednotlivých dnech, pětiminutové přestávky a přecházení žáků výtvarného oboru mezi oběma objekty negativně ovlivňují psychohygienické podmínky výuky.

Vnitřní i vnější informační systém je velmi dobře zajištěn. Informovanost pracovníků školy je založena na systému porad a vývěsek, prostřednictvím Intranetu mají k dispozici veškeré aktuální informace z porad rozšířeného vedení, i potřebné právní předpisy. Žáci získávají průběžně informace od třídních učitelů, podle potřeby jsou realizovány třídnické hodiny. Ředitel školy se pravidelně schází se *studentským parlamentem*, jehož prostřednictvím mohou žáci podávat náměty a připomínky k činnosti školy. Zákonní zástupci získávají informace o chování a prospěchu žáků prostřednictvím studijních průkazů a na pravidelných třídních schůzkách. V nutných případech se rodiče mohou, jak vyplývá ze školního řádu, obrátit na třídního učitele a ředitele školy. Spolupráce s *Radou školy*, která byla založena jako občanské sdružení rodičů, je přínosem při zajišťování různých akcí školy, či zlepšování materiálního vybavení. Zřizovatel a veřejnost jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím výroční

zprávy, která má velmi dobrou vypovídací hodnotu. Aktuální informace o vzdělávací nabídce školy, jejích aktivitách i úspěších žáků v soutěžích škola prezentuje na svých internetových stránkách.

Úroveň personálních podmínek vzdělávání a výchovy je vzhledem ke všem sledovaným jevům velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny vzhledem ke schváleným učebním dokumentům oborů střední průmyslové a umělecké školy.

Výuka je realizována ve dvou budovách. V hlavní budově, na ulici Brandlova 32, se nacházejí kmenové i odborné učebny a laboratoře pro výuku střední průmyslové a vyšší odborné školy. Tato budova není ve vlastnictví zřizovatele školy, což ztěžuje její údržbu a technické zhodnocování. Na odloučeném pracovišti Skácelova 6 jsou umístěny učebny, odborné učebny, dílny a ateliéry pro výuku žáků oborů umělecké školy. Ty jsou rozmístěny v jednotlivých poschodích tak, aby pro daný obor vytvářely ucelené materiálně-technické zázemí. Odborná knihovna, knihovna beletrie v hlavní budově a knihovna na odloučeném pracovišti jako další zdroj informací slouží učitelům i žákům. Je jimi využívána, vhodně aktualizována a doplňována. Škola nemá vlastní tělocvičnu ani školní hřiště. Výuka tělesné výchovy je z organizačních důvodů realizována v dvouhodinových blocích mimo budovu školy. Tato skutečnost negativně ovlivňuje psychohygienické aspekty rozvrhu hodin.

V hlavní budově jsou kromě 18 kmenových učeben a učeben pro dělenou výuku k dispozici 2 odborné učebny výpočetní techniky, 2 rýsovný, učebna jazyků, laboratoř technologie, automatizace a elektrotechniky. Pro výuku chemických předmětů slouží odborné laboratoře, váhovna, přípravna, sklady chemikálií a další související prostory. Učebna výpočetní techniky je využívána nejen při výuce základních dovedností v práci na počítači, ale i k výuce speciálních konstrukčních a grafických programů. Velmi dobře vybavená (audiotechnikou, videotechnikou a sluchátky) odborná učebna pro výuku cizích jazyků je dle rozvrhových možností efektivně využívána.

Kmenové učebny v obou budovách jsou z větší části vybaveny již opotřebovaným nebo renovovaným školním nábytkem, obnovovány jsou i školní tabule. Učebny na odloučeném pracovišti jsou většinou malé, avšak pro menší skupiny dělené po ročnících a oborech jsou přiměřené počtu žáků, pouze ateliér pro kresbu a malbu na stojanech podle modelu neposkytuje potřebné prostorové zázemí. Chodby v obou budovách jsou vyzdobeny výtvarnými díly žáků a vytváří estetické prostředí. Většina tříd vytváří pro výuku podnětné prostředí. Jsou v nich vyvěšeny žákovské práce, informace ze života třídy a nástěnné obrazy s tematikou vyučovaných odborných předmětů. Psychohygienické podmínky výukových prostor jsou negativně ovlivněny netěsnícími okny většiny učeben objektu Brandlova.

Celkový stav budov, specializovaných laboratoří a ateliérů včetně používaného technického zařízení je z hlediska BOZP pravidelně kontrolován. Příchodem nového pracovníka pro oblast BOZP v říjnu roku 2002 se zlepšily jak podmínky celkového vedení oblasti BOZP, tak i přístup k přijímání opatření při nápravě nedostatků.

Vybavení školy učebnicemi z hlediska schválených učebních dokumentů není příznivé. Pro většinu předmětů nejsou k dispozici učebnice v dostatečném množství, pro odborné předměty jsou mnohé učebnice již zastaralé. Někteří vyučující vytvářejí pro žáky studijní texty, z vlastní

iniciativy připravují kopírované učební materiály. Pro výuku cizích jazyků je k dispozici dostatečné množství slovníků, nahrávek, doplňkových materiálů a magnetofonů, chybí však literatura pro výuku příslušných odborných témat. Škola odebírá řadu časopisů, které jsou využívány především v odborných předmětech. Pro výtvarné obory odebírá i zahraniční časopisy, s nimiž se žáci seznamují ve výuce i mimo ni. Jejich prostřednictvím mají přístup k důležitým informacím i možnost srovnání vlastní tvorby s profesionální tvorbou daného oboru nad rámec regionu.

Vybavení pomůckami je na velmi dobré úrovni pouze pro výuku odborných předmětů. Postupně jsou pomůcky modernizovány, nezanedbatelný je přínos vyučujících, kteří výuku zpestřují vlastními ukázkami stavebních materiálů a obrazových publikací.

Výrazně se zlepšila úroveň vybavení výpočetní technikou pro technické i umělecké obory. V učebně výpočetní techniky pro technické obory mají žáci k dispozici kromě tiskáren a skenerů i plotter pro zpracování výkresové dokumentace. Počítače v obou odborných učebnách, kabinetech a kancelářích školy jsou zapojeny v počítačové síti s možností přístupu na Internet, který mohou žáci bezplatně využívat denně v odpoledních hodinách.

Škola je vybavena televizním okruhem, většina tříd televizorem a komunikačním pojítkem pro styk s technikem videoprojekce. Je také možné lokálně připojovat videorekordér v jednotlivých třídách. Ve většině tříd jsou umístěny zpětné projekory, které jsou pravidelně využívány ve výuce odborných předmětů. Téměř v žádné učebně není ke zpětnému projektoru instalováno promítací plátno. Kvalita projekce zčásti na tabuli a na zeď je na nižší úrovni. K dispozici jsou dva dataprojektory, notebook, audio a videotechnika a výukové videoprogramy. Počítačové programy (hardware i software) pro umělecké obory jsou na profesionální úrovni a splňují požadavky kladené učebními dokumenty. Zařízení grafických dílen je starší, chybí moderní vybavení pro tisk z výšky a sítotisk. Keramická dílna postrádá prostornější štukatérnu a plynovou pec.

V laboratořích a při praktické výuce používají žáci pracovní oděv, obuv a ochranné pracovní pomůcky. Výuka předmětu praxe probíhá především v průmyslových závodech, kde žáci využívají moderní strojový park firmy a její technické a sociální zázemí.

Materiálně technickým podmínkám vzdělávání věnuje vedení školy velkou pozornost. Mezi koncepční priority v této oblasti patří realizace 2. etapy rekonstrukce otopného systému, obnova fasády školy, řešení prostorových podmínek na odloučeném pracovišti, zlepšení estetické úrovně prostor školy a permanentní doplňování odborných pracovišť moderní technikou. Jednotlivé odborné sekce na základě přidělené částky zpracovávají požadavky na dovybavení učebními pomůckami, přístroji a spotřebním materiálem. Využívání materiálního zázemí školy je vedením školy i předsedy některých odborných sekcí sledováno, efektivita využití pomůcek a zdrojů informací je předmětem jednání pedagogických rad i předmětových sekcí.

Velmi dobré jsou prostorové podmínky školy, skladba a vybavení odborných učeben a materiální vybavení pro odborné předměty. Průměrné je vybavení učebnicemi, pomůckami pro výuku ostatních předmětů.

Celkově mají materiálně-technické podmínky výchovy a vzdělávání vzhledem k učebním dokumentům oborů střední průmyslové a umělecké školy velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VŠECH OBORECH STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ A UMĚLECKÉ ŠKOLY

Realizace vyučovaných oborů

Ve všech oborech střední průmyslové a umělecké školy se vyučuje podle platných učebních dokumentů.

Odbor středního a vyššího odborného vzdělávání MŠMT ČR dne 15. dubna 2002 pod č.j. 16 433/2002-23 potvrdil prodloužení platnosti učebních dokumentů studijního oboru 26-44-M/002 Automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů schválených pod č.j. 18494/94-23 do 31. srpna 2003 počínaje prvním ročníkem.

Realizace vyučovaných oborů je v souladu s Rozhodnutím MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 19 449/2002-21 ze dne 16. května 2002 s účinností od 1. června 2002.

Ve školním roce 2002/2003 je výuka realizována v souladu se schválenými učebními dokumenty v oborech výtvarné zpracování keramiky a porcelánu - vytváření keramiky, propagační výtvarnictví - propagační grafika a užitá malba.

V oboru automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů je výuka ve školním roce 2002/2003 realizována souladu se schválenými učebními dokumenty v prvním ročníku. V rozporu s učebními dokumenty č.j. 18 494/94-23 není ve školním roce 2002/2003 vyučován ve druhém a třetím ročníku předmět elektronika. Učivo předmětu elektronika je zahrnuto částečně v příbuzných předmětech. Ve školním roce 2002/2003 není ve třetím ročníku není vyučován předmět automatizace a změny v týdenní hodinové dotaci ve třetím ročníku převyšují povolenou desetiprocentní úpravu.

V oboru stavebnictví odpovídají ve školním roce 2002/2003 dotace hodin předmětů a jejich úpravy schváleným učebními dokumentům č.j. 30 556/96-71, které schválilo MŠMT ČR pro obor 36-47M/001 (36-46-6) Stavebnictví, s účinností od 1. září 1997. Podle výše uvedených učebních dokumentů se třída v předmětu praxe dělí na skupiny s maximálním počtem 10 žáků. Ve školním roce 2002/2003 jsou při výuce praxe vytvořeny celkem 4 skupiny vždy po 11 žácích (dvě skupiny třídy 1. B, jedna skupina třídy 1. C a jedna skupina třídy 2. B).

V oboru automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů a oboru stavebnictví není výuka realizována v souladu se schválenými učebními dokumenty. V ostatních oborech se výuka řídí schválenými učebními dokumenty. Učební osnovy ve sledovaných předmětech byly plněny.

Povinná dokumentace školy (rozvrh hodin, třídní knihy a třídní výkazy, zápisy z pedagogických rad, protokoly o zkouškách stanovených právními předpisy, protokoly a výkazy o ukončování studia) dokládá průběh a výsledky vzdělávání a výchovy. Je vedena v úplnosti, avšak s častými administrativními nedostatky, které nesnižují její průkaznost, vypovídají však o méně účinné kontrole.

Povinná dokumentace školy je vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání a výchovy vedena průkazně.

Plnění učebních plánů a učebních osnov je sledováno v rámci hospitací a v rámci jednání odborných sekcí. Účinnou pomoc při kontrole plnění učebních osnov představují tematické plány, zpracované pro jednotlivé předměty podle platných učebních osnov. Analýza výsledků kontrol a přijatá opatření vyplývají ze zápisů z porad vedení, z pedagogických rad a v menší míře ze zápisů z jednání některých předmětových sekcí.

Systém kontroly plnění učebních plánů a učebních osnov je vytvořen, vzhledem k plnění učebních plánů je méně účinný.

Škola má jasné koncepční záměry v oblasti vzdělávací nabídky, materiálního a personálního zabezpečení výuky i vzdělávání pracovníků. S účinností od 1. září 2003 nabízí nové studijní obory technické lyceum a technologie keramiky jako náhradu za dobíhající obor systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů. Na základě analýzy uplatnění absolventů jednotlivých oborů na trhu práce byly přehodnoceny cíle vzdělávání v oblasti metod a organizace výuky. Výchovně-vzdělávací cíle školy jsou konkretizovány v dokumentu „Hlavní úkoly ve školním roce 2002/2003“, směřují ke zkvalitnění výchovně-vzdělávací činnosti a kladou důraz na rozvoj klíčových dovedností žáků stanovených profilem absolventa daného oboru.

Pedagogické záměry školy vycházejí z analýzy současného stavu a respektují potřeby praxe.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura ve všech oborech střední průmyslové a umělecké školy

Český jazyk a literaturu vyučují dva učitelé. Jejich znalosti pozitivně ovlivnily zejména odbornou stránku výuky.

Nevýrazná vstupní motivace spočívala ve sdělení tématu, s výukovým cílem žáci seznámení nebyli. V důsledku stereotypní organizace hodin, nízkého zapojení žáků do výuky a ojedinělého využití literárních textů, byla i motivace žáků v průběhu výuky málo účinná. Zájem o probírané učivo žáci projevili při přípravě referátů. Znalosti žáků ověřovali učitelé formou individuálního zkoušení a klasifikovali jejich znalosti objektivně. Značný důraz byl kladen na encyklopedické znalosti. V době individuálního zkoušení ostatní žáci zůstávali většinou nevytížení. Nebyli vedeni k sebehodnocení, ani k hodnocení výkonu spolužáka.

Při plánování výuky učitelé respektovali učební osnovy. Jejich příprava byla promyšlená po stránce odborné, méně po stránce metodické.

Výuka byla vedena frontálně, diferencované úkoly žákům zadávány nebyly, což snižovalo její efektivitu vzhledem k učebním schopnostem jednotlivých žáků. Učitelé střídali opakování s výkladem nového učiva, s rozhovorem a s diktováním zápisu. Učivo předkládali ve vzájemných souvislostech, využívali mezipředmětové vztahy, kladli důraz na odbornou terminologii a logicky strukturované zápisy učiva. Literární výuka byla převážně vedena tak, že se žáci učili o literárních dílech, nikoliv prostřednictvím literárních děl. V hodinách chyběla bezprostřední práce žáků s literárním textem, žáci neměli příležitost pronikat do uměleckého stylu a chápat podstatu specifík uměleckého vyjadřování konkrétních autorů. Probíraná literární díla se většinou redukovala na obsah dějový, případně na záměr myšlenkový. Žáci byli jen minimálně vedeni k hlubším úvahám a k samostatnému vyvozování závěrů. Shrnutí učiva většinou chybělo, tím i zpětná vazba o splnění cíle a získaných znalostech a dovednostech žáků.

Nevýrazná materiální podpora výuky odpovídala vybavenosti kabinetu českého jazyka. Názorné pomůcky a díla autorů byly zastoupeny při vyučování jen v malé míře, většinou byly využity jen jako ukázky a žáci s nimi přímo nepracovali. Při jazykové nebo slohové výuce žáci neměli k dispozici základní jazykové příručky.

Psychohygienické podmínky výuky byly negativně ovlivněny stereotypními metodami a převládajícími verbálními projevy učitelů bez zařazování relaxačních a žakovských aktivit.

Výuka probíhala v klidné atmosféře, učitelé většinou respektovali osobnost žáka. V ojedinělých případech byly některé z uváděných příkladů aplikovány na konkrétní žáky natolik osobně, že stály na hranici pedagogického taktu. Jazyková kultura vyučujících byla

z hlediska bezchybného spisovného vyjadřování na vysoké úrovni. Mluvní projevy žáků nebyly vyučujícími důsledně sledovány a v případě pochybení nebyly vždy uváděny na pravou míru. Při rozhovorech učitele s třídou měly pokládané otázky často řečnický ráz a byly zodpovídaný samotným učitelem. Jednostranná komunikace od učitelů k žákům neumožňovala systematické rozvíjení komunikativních dovedností žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura byly průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovědních předmětech (dějepis, občanská nauka) ve všech oborech střední průmyslové a umělecké školy

Hospitace se uskutečnily u všech tří učitelů, kteří společensko-vědní předměty vyučují. Jejich odborná a pedagogická způsobilost odpovídá požadavkům právního předpisu, avšak tato skutečnost pozitivně ovlivnila odbornou, méně metodickou stránku výuky.

Nevýrazná motivace v úvodu většiny hodin spočívala ve sdělení obsahu učiva, bez zdůraznění výukového cíle. V průběhu výuky byly využity motivující prvky při zadávání referátů a domácích úkolů. Hodnocení výkonů žáků při ověřování jejich znalostí bylo objektivní a vždy řádně zdůvodněné.

V přípravě na výuku učitelé respektovali vzdělávací cíle učebních osnov a hodiny dobře připravili po stránce obsahové. Menší pozornost věnovali metodám podporujícím dovednosti žáků a vytváření jejich občanských postojů. Podceněna byla i příprava v oblasti materiální podpory výuky.

Tradiční, stereotypní výuka byla zaměřena více na obsahovou stránku probíraného učiva a poznatkové cíle a jen málo stimulovala žáky k zaujímání postojů.. Tvůrčí přístup k uváděným faktům s důrazem na vzájemné souvislosti se projevilo více v občanské nauce než v dějepise, a to spíše ze strany učitelů než samotných žáků. V občanské nauce měli žáci možnost posuzovat pod vedením učitele společenské jevy z různých hledisek, přesto však zůstávali spíše pozornými posluchači než aktivními účastníky diskuse. Přímou ve vyučovací hodině žákům nebyly zadávány diferencované úkoly ani jim nebyla poskytována možnost výraznějším způsobem se podílet na tvorbě zápisu nebo na vyvozování závěrů.

Stereotypně vedené vyučovací hodiny negativně ovlivnily psychohygienické podmínky výuky i zájem žáků.

Kabinet společensko-vědních předmětů je vybaven pouze základním fondem pomůcek, jehož inovace je nevýrazná, což negativně ovlivnilo materiální podporu sledované výuky. Pasivita žáků byla výraznější v hodinách dějepisu, kde chyběly názorné pomůcky, jimiž by žáci mohli být vtaženi do problematiky učební látky. Práce s učebnicí byla v dějepise spíše mechanická, v občanské nauce chyběla zcela. V hodinách dějepisu vyhledávali žáci některé údaje v dějepisných atlasech, ovšem nástěnná mapa, která by mohla poskytnout zpětnou vazbu o správnosti vyhledaných míst chyběla. Žáci tak nezískali informaci o správnosti výsledků své práce s mapou. Vzájemnou komunikaci rovněž ztěžovaly nejasnosti v užívané odborné geografické terminologii. V dějepise prokazovali žáci dobré znalosti týkající se historických faktů a jejich časového určení. Obtížnější byly pro žáky souvislosti příčinné a následné a určování geografické. V občanské nauce byli žáci vnímavými, ale převážně pasivními posluchači. Bylo zřejmé, že probíranou tematiku sledují, ale měli málo příležitostí k aktivnímu zapojení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovědních předmětech byly průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech anglický jazyk a německý jazyk

ve všech oborech střední průmyslové a umělecké školy

Poměrně příznivá situace v oblasti personálního zabezpečení výuky se ve sledovaných hodinách neprojevila, poněvadž převážná část hospitovaných hodin byla vedena v mateřském jazyce a po stránce metodické byly v organizaci některých hodin dílčí nedostatky.

Nevýrazná vstupní motivace byla omezena na sdělení tématu, případně průběhu hodiny. Cílená motivace, zaměřená na praktický přínos probíraného učiva, byla ojedinělá. Znalosti a dovednosti žáků byly prověřovány formou individuálního i frontálního ústního zkoušení nebo krátkých testů. Při zadávání úkolů učitelé respektovali zásadu přiměřenosti, upozorňovali na případná úskalí a poskytovali žákům v případě nutnosti pomoc. Pochvaly, které by žáky motivovaly k aktivní účasti ve vyučovacím procesu, učitelé využívali v menší míře. V závěru hodin většinou neprováděli shrnutí učiva, hodnocení výkonu žáků ani analýzu častých chyb. K sebehodnocení či k hodnocení ostatních žáci vedeni nebyli.

Při plánování výuky vycházejí učitelé z tematických plánů, které korespondují s osnovami předmětu. Nepřesná a nejasná formulace výukových cílů učiteli v menší části hospitované výuky ztěžovala kontrolu plnění cílů v průběhu i v závěru hodiny.

V převážné části výuky převládaly stereotypní formy práce. Frontální metody ve většině hodin nepodporovaly zájem žáků o probíranou látku, diferenciaci úkolů s ohledem na individuální dispozice jednotlivců chyběla. Učitelé téměř nezařazovali práci ve dvojicích, projevy žáků nestimulovali vytvářením přirozených situací, skupinová práce a kooperativní techniky učení nebyly využity vůbec. Ve většině sledovaných hodin anglického i německého jazyka učitelé věnovali pozornost zejména osvojování gramatického a lexikálního učiva a výuka byla příliš výrazně propojena s mateřským jazykem. Občas byla efektivita využití vyučovacího času snížena poněkud zdlouhavými překlady cizojazyčného textu.

Materiální podpora výuky byla převážně na nižší úrovni, učitelé jen ojediněle stimulovali žáky s využitím vizuálních či audiovizuálních pomůcek.

Prostory určené pro výuku cizích jazyků vytvářely podnětné prostředí. Zařazení hodin cizích jazyků do rozvrhu na 6., 7. i 8. vyučovací hodinu ani poměrně vysoký počet žáků v některých skupinách (např. 21 žáků v semináři anglického jazyka, 20 žáků v 3. A) však nejsou z hlediska psychohygieny příznivé. Také rozvržení činností a jednotvárnost výuky v menší části hodin dodržování psychohygienických zásad neumožňovaly.

Ve všech hodinách žáci respektovali přirozenou autoritu učitele, chovali se slušně a ukázně, dohodnutá pravidla jednání byla učiteli i žáky respektována. Většinou převládal verbální projev učitele, komunikativní dovednosti žáků byly cíleně rozvíjeny jen v menší části sledované výuky. Ke komunikaci a interakci mezi sebou navzájem žáci vedeni nebyli. Komplexnímu rozvoji řečových dovedností a vedení žáků k využití jazykových znalostí v běžných situacích každodenního života nebyla věnována dostatečná pozornost.

V menší části hodin, které byly vedeny v cizím jazyce, a ve kterých byly využity nahrávky autentických textů, žáci většinou byli schopni porozumět mluvenému slovu vyučujících a plnit úkoly spojené s poslechem. Výrazně menší zběhlost však prokazovali v praktickém použití jazyka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích byly celkově na průměrné úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (matematika, fyzika,

chemie, analytická chemie, výpočetní technika, elektrotechnika, technologie, stroje a zařízení, automatizované systémy řízení, chemická laboratorní cvičení) v oboru automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů

Hospitace se uskutečnily u osmi učitelů. Odborné znalosti a jejich zkušenosti z praxe přispěly k výraznější motivaci žáků, zejména v průběhu výuky. Absence pedagogické způsobilosti dvou vyučujících se v jednom případě promítala do organizace výuky a metod práce.

Učitelé vždy seznámili žáky s obsahem hodiny, v menší míře s výukovým cílem. V menší části hodin ovlivnila zájem žáků účinná vstupní motivace křížovkou s aktuální tajenkou, zajímavý úkol, problémové otázky. Ve všech hodinách učitelé využívali mezipředmětové vztahy, kladli důraz na praktické využití učiva a téměř vždy vytvořili žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru. Jen zřídka měli žáci příležitosti svůj názor zdůvodnit. Při ověřování znalostí žáků formou individuálního a orientačního zkoušení prokazovali žáci schopnost poznatky aplikovat a využívat je v širších souvislostech. Klasifikace znalostí žáků byla objektivní, ne vždy zdůvodněná, jejich výkony učitelé jen ojediněle hodnotili i slovně. Pro vzájemnou komunikaci mezi učiteli a žáky nebyla stanovena jasná pravidla, žáci odpovídali často na dotazy učitelů hromadně a jejich správné i chybné odpovědi splývaly. V důsledku toho učitelé nezískali účinnou zpětnou vazbu, nebyla využívána práce s chybou a motivace pochvalou za správné odpovědi většinou chyběla.

Frontální výuka poskytovala žákům prostor pro uplatnění ve třídách s menším počtem žáků a při dělené výuce. V chemii, fyzice a v menší míře v odborných předmětech byl výklad veden sokratovskou metodou a metodou kladení otázek. Učivo tak bylo vyvozováno za spoluúčasti žáků, prostřednictvím problémových otázek bylo rozvíjeno jejich logické myšlení. V menší části výuky byly navozovány modelové situace, kdy žáci společně hledali řešení. Účelné rozdělení činností při práci ve skupině ve výpočetní technice, v elektrotechnice a chemických laboratorních cvičeních, přispěly k rozvoji takových dovedností, jako je řešení problémů, spolupráce a tolerance, samostatnost a tvořivost. Žáci pracovali podle jasně stanovených pravidel a cílů, učitelé jim poskytovali v případě potřeby radu a pomoc. V matematice, a zčásti v odborných předmětech, převažovaly verbální aktivity učitele na úkor aktivních činností žáků. Ti sice dostávali možnost se prostřednictvím zjišťovacích otázek podílet na výkladu, avšak využívali ji pouze aktivnější žáci.

Ve většině odborných předmětů nejsou žákům k dispozici vhodné učebnice. Základní poznatky jsou diktovány, většinou bez spoluúčasti žáků na jejich formulaci. Někteří učitelé připravili nakopírované texty a schémata, s nimiž žáci pracovali. K systematické práci s textem, vyhledávání a třídění informací žáci dosud nejsou vedeni cíleně. V závěru většiny hodin chybělo shrnutí a zhodnocení práce žáků.

Psychohygienické podmínky výuky příznivě ovlivnilo prostředí učeben s aktuální výzdobou zaměřenou k danému oboru. Pozornost žáků se trvale dařilo udržet při praktických činnostech ve výpočetní technice a elektrotechnice a v těch hodinách, v nichž učitelé střídali činnosti. Psychohygienické zásady nebyly dodržovány při převažujících verbálních aktivitách učitelů v matematice a zčásti v odborných předmětech.

Učitelé účelně využívali modely, strojní součástky, měli připravená schémata a nákresy, folie na zpětný projektor. Efektivitu využití při zpětné projekci na stěnu a tabuli snižovala nečitelnost textu ze zadních lavic. V chemii byly při výkladu vhodně začleněny demonstrační pokusy, s moderními měřicími technologiemi byli žáci seznamováni pomocí prospektů. Kvalitu výuky snižovala absence pomůcek v matematice a v menší části výuky technologie.

Příjemná a nestresující atmosféra v hodinách dokládala oboustranný respekt mezi pedagogy a žáky. Ti se neostýchali ptát, učitelé ochotně poskytovali pomoc a radu. Malou pozornost

věnovali učitelé systematickému rozvíjení komunikativních dovedností žáků, často neadresně kladené otázky vyvolávaly spontánní, jednoslovné odpovědi žáků.

Klíčové dovednosti žáků jsou rozvíjeny formou projektové výuky např. v chemii, na projektu pracují žáci ve skupinách, při řešení úkolů využívají informační technologie.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (matematika, fyzika, chemie, výpočetní technika, odborné kreslení, ekonomika, pozemní stavitelství, stavební fyzika, stavební mechanika, inženýrské stavby, stavební konstrukce, konstrukční cvičení) v oboru stavebnictví

Hospitace se uskutečnily u 13 vyučujících. Absence pedagogické způsobilosti u čtyř z nich a krátká pedagogická praxe u jednoho učitele se negativně promítaly do metodického vedení výuky.

V úvodu hodin byli žáci seznámeni s průběhem hodiny, případně s jejím cílem. Méně často je vyučující motivovali objasněním významu učiva pro praxi. V průběhu hodin byly využívány mezipředmětové vztahy a velmi dobře učitelé demonstrovali probírané učivo na stavbách v blízkém okolí. Upozorňovali na vývoj nových stavebních technologií, které uváděli do historických souvislostí. Zadávané úkoly ve všech předmětech důsledně vycházely z úzkého sepětí s praxí, z respektování učebních osnov a směřovaly k naplňování profilu absolventa po odborné stránce. Ve většině sledovaných hodin prověřovali vyučující výchozí znalosti žáků individuálním zkoušením. Jejich znalosti a výkony hodnotili spravedlivě, nevyužívali možnosti sebehodnocení žáků. V menší míře oceňovali práci žáků pochvalou. V závěru většiny hodin nebylo učivo zopakováno ani nebyl zhodnocen výkon žáků. Výuka v hospitovaných hodinách probíhala v atmosféře důvěry, spolupráce a vzájemného respektu, jen velmi vzácně se objevily prvky ironie ze strany učitele nebo větší hlučnost třídy narušovala proces výuky.

Učivo bylo vždy v souladu s učebními osnovami. Vyučující využívají možnosti úprav a zařazují některé celky nad rámec učebních osnov nebo je vyučují v souvislosti s jinými tématy. Vycházejí přitom ze své odbornosti, případně dlouholeté odborné stavební praxe a dosavadních pedagogických zkušeností. Volba výchovně-vzdělávacích cílů jednotlivých hodin rovněž odpovídala požadavkům osnov, avšak cíle byly často formulovány jako učební požadavky s menším zřetelem na znalosti a dovednosti žáků, což ztěžovalo kontrolu jejich naplnění. Příprava na výuku v rámci materiálního vybavení školy byla většinou pečlivá, s důrazem na maximální využití dostupných pomůcek a didaktické techniky.

V hodinách, kde probíhala výuka celé třídy, převažovaly frontální metody, které s ohledem na probírané učivo byly voleny účelně. Většinou byl výklad veden za aktivní spoluúčasti žáků, kteří se podíleli na vyvozování nových poznatků s využitím svých dosavadních zkušeností a znalostí. Rozhovor vyučujícího se žáky při výkladu nového učiva umožňoval průběžně sledovat proces učení a přizpůsobovat jeho tempo aktuálnímu stavu třídy i náročnosti učiva. V hodinách, kde byla třída dělena na skupiny, převažovalo činnostní pojetí výuky s využitím prvků aktivního učení. V menší části sledovaných hodin věnovali vyučující méně pozornosti zpětné vazbě, chyběla často důsledná kontrola samostatné práce žáků. Vyučující ve všech hodinách kladli důraz na logické myšlení žáků, učivo bylo procvičováno ve vzájemných souvislostech a mezipředmětových vazbách. Výuka ve skupinách vedoucí k rozvíjení sociálních kompetencí byla zařazena pouze v jednom předmětu a její přínos pro vytváření dovednosti pracovat v týmu, organizovat si práci a pro rozvoj flexibility žáků byl výrazný. Při individuálním zkoušení nebyly zadávány ostatním žákům žádné úkoly, což snižovalo efektivitu

využití vyučovacího času. Učebnice byly k dispozici jen sporadicky. V některých hodinách využívali žáci interních učebních textů vytvářených vyučujícími. Systematická práce s informacemi a samostatná práce s textem rozvíjeny nebyly.

Učebny, v nichž výuka probíhala, byly podnětně vybaveny nástěnnými obrazy souvisejícími se sledovanou výukou. V ojedinělých případech vyučující nereagovali na únavu žáků a nezařazovali činnosti vedoucí k jejich relaxaci.

Zpětné projektory umístěné v učebnách byly využity ve většině hodin. Projekce na tabuli a na stěnu nad ní působila rušivě a snižovala její kvalitu. Méně pozornosti věnovali někteří vyučující přípravě fólií, kde velké množství informací a malá velikost písma a schémat snižovaly přínos této techniky. Velmi efektivní bylo používání dataprojektorů ve spojení s notebookem a vlastním výukovým softwarem. Chybějící učebnice a s tím spojené diktování zápisů do sešitů snižovaly efektivitu využití vyučovacího času. Učební pomůcky použité ve sledovaných hodinách zvyšovaly názornost výuky.

Komunikace mezi žáky a vzájemná spolupráce probíhala podle stanovených pravidel. Ve všech hospitovaných hodinách se žáci zapojovali do učitelem vyvolané diskuse, ne vždy byl důraz kladen na souvislost a ucelenost jejich projevu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu praxe v oboru stavebnictví a v oboru automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů

Oba učitelé praxe svou dlouholetou činností v oboru výrazně napomáhají odbornému růstu žáků.

Význam praktického zvládnutí některých stavebních prací byl žáky chápán a učitelem zdůrazňován. Ověření teoretických znalostí v praktickém provozu výrobních závodů motivovalo žáky k osvojování nových poznatků. Učitelům se dařilo žáky v průběhu praxe vést k odpovědnosti za vlastní práci. Uložené úkoly byly průběžně vyhodnocovány, na nedostatky a chyby byli žáci upozorňováni, za úspěšné zvládnutí byli vždy pochváleni. Vzájemné hodnocení práce žáků nebylo uplatněno.

Plánování výuky praxe vychází z učebních osnov. Provázanost teorie a praxe je zajištěna vynikajícím způsobem, volba pracovišť a výběr činností v obou oborech promyšleně navazují na teoretickou výuku. V oboru stavebnictví je ve čtyřech skupinách zařazeno po 11 žácích, a to v rozporu s učebním plánem, který stanovuje limit 10 žáků ve skupině. Tato skutečnost nemá negativní dopad na kvalitu výuky a získávání znalostí a dovedností žáků, není však příznivá z hlediska bezpečnosti práce při určitých činnostech.

Praxe v oboru stavebnictví byla organizována formou samostatné práce žáků na jednotlivých zařízeních. Učitel žáky seznámil s činnostmi, provedl ukázkou a následně žáky vedl, radil jim a opravoval jejich chybné postupy, upozorňoval na dodržování pravidel bezpečnosti práce a možná rizika. V oboru automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů bylo hlavním cílem seznámit žáky s celkovým chodem závodu se zaměřením na systémy řízení. Žáci poznávali moderní technologie, byly jim předvedeny dílčí segmenty nutné pro chod výrobní linky i struktura centrálního řízení výroby. Vyučovací čas byl efektivně a promyšleně využit.

Organizace výuky a zařazení přestávek umožňuje žákům oddych a relaxaci. Žáci byli vedeni k dodržování hygienických zásad a k důslednému používání pracovních oděvů. Prostory stavebního závodu, v nichž probíhalo úvodní seznámení s cíly výuky, mají nižší esteticko-hygienickou úroveň.

Velmi dobré materiální podmínky výuky a moderní vybavení sledovaných smluvních pracovišť příznivě ovlivnily kvalitu výuky.

Žáci se chovali vstřícně a projevovali zájem o výuku. Při komunikaci s učitelem i mezi sebou respektovali stanovená pravidla.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu praxe oboru stavebnictví a oboru automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině odborných předmětů (dějiny výtvarné kultury, technologie, výtvarná příprava, figurální kreslení, navrhování, písmo, počítačová grafika, praktické cvičení) v oborech *propagační výtvarnictví – propagační grafika, výtvarné zpracování keramiky a porcelánu – vytváření keramiky a užitá malba*

Hospitace se uskutečnily u 10 učitelů. Jeden učitel nesplňuje podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti a chybějící kvalifikaci získává vysokoškolským studiem. Z šesti vyučujících, kteří nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti, si pět učitelů v současné době požadované vzdělání doplňuje studiem. Další vzdělávání učitelů se příznivě promítalo v kvalitě výuky a absence pedagogické způsobilosti jen v malé míře ovlivnila její metodickou stránku.

Ve výtvarných oborech vyučují renomovaní výtvarníci, kteří svou tvorbou působí inspirativně na žáky a svými výstavami přispívají k prezentaci školy. Mnozí učitelé motivují žáky jako umělecké osobnosti, neboť žáci mohou konfrontovat slova učitele s výsledky jeho práce. Tito učitelé využívali své zkušenosti z vlastní tvorby a obohacovali tvůrčím způsobem výuku. Povzbuzení žáků pochvalou za dobrou práci v průběhu výuky nebylo ojedinělé, hodnocení žákovských referátů v předmětu dějiny výtvarné kultury bylo motivující a objektivní. V blocích praktické výuky, kde byly zadávány úkoly s delšími časovými úseky, a byla hospitována dílčí část hodin, nebylo možné sledovat závěrečné hodnocení práce žáků.

Při plánování výuky všichni učitelé respektovali učební osnovy, jejich příprava byla pečlivá, většinou promyšlená i z hlediska materiální podpory výuky. V předmětech praktického charakteru (navrhování, výtvarná příprava, písmo, počítačová grafika) stanovené cíle zohledňovaly dovednosti žáků vzhledem k profilu absolventa daného oboru v návaznosti na praktická cvičení.

Organizace výuky a časové rozvržení činností ve většině prakticky zaměřených hodin byly promyšlené. Výtvarné úkoly byly zadávány vyučujícími jasně, témata poskytovala možnost invenčního řešení. Úkol byl přesně zadán, žák měl pevná pravidla, která má respektovat, ale také možnost volit různá tvůrčí řešení při zohledňování míry svého talentu a svých schopností. Práce tak byla tvůrčí nejen pro žáky, ale i pro pedagogy. Tempo výuky většinou odpovídalo náročnosti úkolů, pouze ve výtvarné přípravě chyběla diferenciací úkolů a časové rozložení činností vzhledem k individuálnímu tempu žáků. V teoreticky zaměřených předmětech neposkytovala frontální výuka žákům dostatek příležitosti pro seberealizaci. Ti měli jen málo možností podílet se na vyvozování poznatků při výkladu či vytváření zápisu, při rozhovoru si vyučující často odpovídal sám. V předmětu dějiny výtvarné kultury byly využity žákovské referáty, které vhodně doplňovaly názorné pomůcky a promítání videoprogramu. V technologii chybělo provázání s praxí, s praktickými cvičeními a názorná ukázka chyb.

Většinou velmi dobrou úroveň měly psychohygienické podmínky při praktických činnostech žáků, zatímco v teoreticky zaměřených hodinách často chyběla relaxace. Prostředí učeben vytvářelo podnětný rámec pro výuku a poskytovalo intimitu potřebnou pro tvorbu.

Zatímco velmi dobrá materiální podpora výuky v prakticky zaměřených hodinách a zčásti ve výuce dějin výtvarné kultury přispěla ke zvýšení zájmu žáků, v technologii absence názorných pomůcek negativně ovlivnila kvalitu výuky.

Při prakticky zaměřených hodinách, které měly charakter tvůrčí práce, učitelé důsledně vyžadovali i verbální komunikaci. Žáci měli možnost uplatnit a obhájit svůj názor a svoji práci. Pedagogové přitom respektovali odlišné názory a také různé cesty k cíli, citlivě reagovali na osobnost žáků zachovávali si diferencovaný neschematický přístup. Schopnost komunikace a diskuze byla rozvíjena v teoretické výuce při videoukázkách a referátech několika žáků, kdy se třída podílela na shromažďování a následném vyhodnocování doplňujících údajů. Oboustranně vstřícný přístup učitelů a žáků, založený na vzájemném respektu, pozitivně ovlivnil atmosféru výuky.

Při procvičování učiva prokázali žáci schopnost prezentovat učivo ve vzájemných souvislostech, velmi dobře pracovali s nástěnnými mapami, kde dokázali určit všechny potřebné geografické údaje vztahující se k dějinám výtvarného umění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborných předmětech všech oborů umělecké školy měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou ve škole zjišťovány prostřednictvím hospitací, předepsanými písemnými pracemi, individuálním ústním zkoušením a kontrolními testy. V uměleckých oborech jsou pravidelně ověřovány formou klauzurních a maturitních prací. Ty měly ve všech oborech výbornou úroveň, byl znát důraz učitelů na znalost řemesla a důsledný postup od skic a návrhů k realizaci v materiálu.

Výsledky předepsaných písemných prací a testů jsou projednávány a vyhodnocovány v jednotlivých sekcích. Na poradách širšího vedení, jehož členy jsou i vedoucí sekcí, jsou hledány příčiny nedostatků a přijímána opatření. Standardizované testy pro zjišťování výsledků vzdělávání dosud ve škole využity nebyly.

Neprospívající žáci a žáci opakující ročník jsou sledováni, příčiny jejich neúspěchů jsou projednávány a analyzovány na pedagogických radách. Škola má vytvořen systém péče o tyto žáky, který zahrnuje i možnost konzultací u jednotlivých učitelů.

Systematické výchovné působení na žáky, dodržování pravidel školního řádu a využívání četných výchovných opatření nejen k posílení kázně, ale i udílení pochval, se příznivě projevilo v chování žáků.

Účast žáků a jejich úspěchy v soutěžích, olympiádách a SOČ sledují vedoucí sekcí, evidují je a prezentují ve výroční zprávě o činnosti školy. V mnoha soutěžích dosáhli významných úspěchů v oborech výtvarných i technických. Své úspěchy mají žáci možnost prezentovat na webové stránce školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly průměrnou úroveň ve všeobecněvzdělávacích předmětech, v českém jazyce a literatuře a v cizích jazycích. V předmětu praxe a v odborných předmětech všech oborů střední průmyslové a umělecké školy byly průběh a výsledky vzdělávání a výchovy velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 19 449/2002-21 dne 16. května 2002 s účinností od 1. června 2002 je v souladu se zřizovací listinou příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 25/77 ze dne 13. září 2001.

V minulém školním roce se prohloubila a rozšířila spolupráce s řadou podniků a organizací místního, regionálního i nadregionálního významu. Její přínos se projevil jak v oblasti výchovně-vzdělávací při zajišťování odborné praxe žáků, tak v materiální oblasti sponzorováním některých pracovišť školy.

Při zajišťování výtvarných projektů, výstav a přehlídek spolupracuje škola s vysokými školami technického a uměleckého zaměření, muzei a dalšími institucemi. V rámci Asociace středních průmyslových škol, Asociace středních škol výtvarného zaměření a Asociace VOŠ, jichž je škola členem, se rozvíjí vzájemná spolupráce a výměna zkušeností.

Nemalý význam pro získávání dobrého jména školy nejen v rámci regionu mají aktivity jako pořádání odborných seminářů pro veřejnost, výstavy výtvarných prací žáků a učitelů výtvarných oborů, úspěchy žáků v soutěžích a prezentace školy v regionálním tisku.

Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů

Výchovné poradenství zajišťuje učitelka, která je ve funkci od roku 2002. Účastí na vzdělávacích akcích a dalším studiem postupně získává odborné znalosti a dovednosti potřebné pro zajištění služeb výchovného poradenství. Získané informace a poznatky předává pracovníkům školy buď osobně nebo na poradách.

Činnost výchovné poradkyně vychází z kvalitně zpracovaného plánu práce na školní rok 2002/2003, ve kterém jsou jasně a konkrétně vymezeny úkoly na jednotlivé měsíce. Plán zahrnuje zejména úkoly týkající se evidence žáků s vývojovými poruchami učení, spolupráci s rodiči, třídními učiteli, úřadem práce, pedagogicko-psychologickou poradnou a školní metodičkou prevence, úkoly v oblasti informovanosti žáků 4. ročníku o studijních možnostech a poradenství v rámci volby povolání. Není v něm podchycena problematika předcházení a řešení záškoláctví, i když se jí výchovné poradenství zabývá. Výchovná poradkyně se účastní třídních schůzek, koordinuje spolupráci učitelů s rodiči, pomáhá při řešení aktuálních problémů žáků a poskytuje jim podle potřeby konzultace a pomoc.

Školní metodička prevence sociálně-patologických jevů se systematicky v této oblasti vzdělává, své znalosti uplatňuje při sestavení a realizaci Minimálního preventivního programu, který je pravidelně vyhodnocován. Podílela se také na založení preventivního a kontaktního centra v Hodoníně. Prevence sociálně-patologických jevů vychází z *Koncepce primární prevence zneužívání návykových látek Střední průmyslové a umělecké školy a Vyšší odborné školy v Hodoníně*. V ní jsou stanoveny priority, podrobně rozpracovány konkrétní úkoly pro vedení školy, předmětové sekce, třídní učitele, školního metodika prevence a pro učitele. Plnění úkolů je metodičkou prevence průběžně kontrolováno. Škola má zpracovaný postup pro případ výskytu zneužívání návykových látek, s nímž byli na třídních schůzkách seznámeni rodiče. Informace ze vzdělávacích akcí metodička prevence pravidelně předává ostatním pracovníkům školy prostřednictvím nástěnky a na pedagogických radách. Velmi dobrá spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, policií, okresním metodikem prevence, hygienickou stanicí a výchovným poradcem přispívá k realizaci preventivního programu. Ve škole je zřízena „schránka důvěry“, kterou žáci využívají k dotazům týkajícím se jejich aktuálních problémů. Dotazy školní metodička pravidelně třídí a v obecné rovině jsou zodpovězeny na nástěnce ve škole. V individuálních případech mají

možnost konzultace osobně. Žáci i rodiče využívají možnosti zapůjčení odborné literatury, které je ve škole dostatek.

Systém výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů je vytvořen a pomáhá naplňovat výchovně-vzdělávací cíle školy.

Souběžně s komplexní inspekcí byla realizována tematická inspekce „Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhala i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č.j. 19 449/2002-21, ze dne 16. května 2002 s účinností od 1. června 2002
2. Rozhodnutí MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č.j.32 637/2002-21, ze dne 20. ledna 2003 s účinností od 1. září 2003
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje ze dne 13. září 2001 č.j. 25/77
4. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině č.j. 25/77 ze dne 13. září 2001 vydaný dne 20. prosince 2001 pod č.j. 30/160
5. Schválený učební plán MŠMT č.j. 18494/94-23 ze dne 13. června 1994 s platností od 1. září 1994 studijního oboru 26-44-M/002 Automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů a školou zpracovaný učební plán (dotace hodin předmětů) pro čtyřleté studium
6. Dopis ředitele odboru středního a vyššího odborného vzdělávání ze dne 15. dubna 2002 č.j. 16 433/2002-23 pro Střední průmyslovou a uměleckou školu a VOŠ Hodonín, Brandlova 32, potvrzující prodloužení platnosti učebních dokumentů studijního oboru 26-44-M/002 Automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů schválených pod č.j. 18494/94-23 do 31. srpna 2003 počínaje prvním ročníkem.
7. Schválené učební dokumenty MŠMT č.j. 30 556/96-71 ze dne 19. listopadu 1997 s účinností od 1. září 1997 studijního oboru 36-47-M/001 Stavebnictví a školou zpracovaný učební plán (dotace hodin předmětů) pro čtyřleté studium
8. Schválené učební dokumenty MŠMT č.j. 23 261/2000-23 ze dne 25. července 2000 s platností od 1. září 2000 studijního oboru 82-41-M/001 Užitá malba a školou zpracovaný učební plán (dotace hodin předmětů) pro čtyřleté studium
9. Schválené učební dokumenty MŠMT č.j. 23 265/2000-23 ze dne 25. července 2000 s účinností od 1. září 2000 studijního oboru 82-41-M/007 Propagační výtvarnictví a školou zpracovaný učební plán (dotace hodin předmětů a) pro čtyřleté studium
10. Schválené učební dokumenty MŠMT č.j. 23 267/2000-23 ze dne 25. července 2000 s platností od 1. září 2000 studijního oboru 82-41-M/037 Výtvarné zpracování

keramiky a porcelánu–vytváření keramiky a školou zpracovaný učební plán (dotace hodin předmětů) pro čtyřleté studium

11. Protokoly a výkazy o ukončování studia žáků třídy 4. A oboru 26-44-M/002 Automatizované systémy řízení technologických procesů v průmyslu silikátů
12. Protokoly a výkazy o ukončování studia žáků třídy 4. B 36-47-M/001 Stavebnictví
13. Protokoly a výkazy o ukončování studia žáků třídy 4. C 36-47-M/001 Stavebnictví
14. Protokoly a výkazy o ukončování studia žáků třídy 4. V oboru 82-41-M/001 Užitá malba, 82-41-M/007 Propagační výtvarnictví-propagační grafika a 82-41-M/037 Výtvarné zpracování keramiky a porcelánu–vytváření keramiky
15. Protokoly o praktické zkoušce z odborných předmětů žáků třídy 4. A, 4. B, 4. C, 4. D ve školním roce 2001/2002
16. Školní řád platný od 1. září 2002 (den vydání není uveden)
17. Organizační řád školy platný od 1. září 2002 (bez uvedení data vydání), organizační struktura školy jako příloha organizačního řádu
18. Hlavní úkoly ve školním roce 2002/2003 ze dne 28. srpna 2002
19. Plán hospitací ředitele, zástupců ředitele pro školní rok 2002/03
20. Plán kontrolní činnosti zástupců ředitele pro školní rok 2002/2003
21. Pokyn ředitele školy ke konání hospitací pro školní rok 2002/2003 vydaný dne 7. října 2002
22. Přehled hospitační činnosti 2002/2003 – tabulka
23. Interní směrnice „Kontrolní systém“ platná pro školní rok 2002/2003
24. Vnitřní platový předpis ze dne 14. října 2002
25. Kritéria pro přiznání osobního příplatku ze dne 30. dubna 2002
26. Pravidla pro přiznání mimořádné odměny ze dne 14. října 2002
27. Evaluační dotazník ředitele školy pro učitele SPUŠ
28. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2002/2003
29. „Koncepce primární prevence zneužívání návykových látek Střední průmyslové a umělecké školy a Vyšší odborné školy v Hodoníně“ (datum ani číslo jednací není uvedeno)
30. Dopis pro rodiče „Škola bez drog“ – informace o postupu školy v případě výskytu zneužívání návykových látek (bez uvedení data)
31. Hodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2001/2002
32. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
33. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy pro potřeby ČŠI
34. Dotazníky ČŠI žákům školy třídy 4A, 3C
35. Třídní knihy tříd 1A, 1B, 1C, 1V, 2A, 2B, 2C, 2V, 3A, 3B, 3C, 3V, 4A, 4B, 4C, 4V školního roku 2002/2003
36. Třídní výkazy tříd 1A, 1B, 1C, 1V, 2A, 2B, 2C, 2V, 3A, 3B, 3C, 3V, 4A, 4B, 4C, 4V školního roku 2002/2003
37. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
38. Protokoly o konání zkoušek stanovených právními předpisy za školní rok 2001/2002, 2002/03 (opravné, rozdílové zkoušky)
39. Písemné maturitní práce z českého jazyka a literatury žáků třídy 4. A, 4. V ze dne 16. dubna 2002 školního roku 2001/2002
40. Slohové práce z českého jazyka a literatury tříd 3. A, 4. A, 4. B ve školním roce 2002/2003

41. Personální dokumentace - doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (osobní číslo 255, 2, 148, 134, 202, 4, 162, 5, 211, 6, 61, 8, 276, 241, 226, 11, 14, 13, 208, 124, 12, 267, 135, 16, 123, 196, 112, 20, 127, 22, 24, 67, 240, 27, 230, 256, 30, 115, 113, 197, 261, 233, 133, 228, 136, 80, 156)
42. Učební osnovy hospitovaných předmětů odborných i všeobecně-vzdělávacích
43. Tematické plány učitelů pro jednotlivé hospitované předměty pro školní rok 2002/2003
44. Zápisy z porad rozšířeného vedení ve školním roce 2002/2003
45. Zápisy z porad vedení ve školním roce 2002/2003
46. Zápisy z předmětových komisí ve školním roce 2002/2003
47. Zápisy z provedených kontrol v teoretické i praktické výuce (protokoly o kontrole) ve školním roce 2002/2003
48. Hospitační záznamy ředitele školy a zástupců ředitele za školní rok 2001/2002 a 2002/2003
49. Harmonogram výuky praxe v 5. týdnu 2003 pro obory stavebnictví a automatizované systémy řízení technologických procesů
50. Seznamy žáků a počet žáků ve skupinách pro výuku praxe pro obory stavebnictví a automatizované systémy řízení technologických procesů
51. Dotaz ředitele školy na MŠMT ČR ze dne 11. října 2002 č.j. Škol. 041/2002 k dělení předmětu praxe
52. Písemná odpověď MŠMT ČR řediteli školy na dotaz k dělení předmětu praxe ze dne 6. prosince 2002 č.j. 27 807/2002-23

ZÁVĚR

*Personální podmínky vzdělávání a výchovy vytvářejí celkově velmi dobré předpoklady pro realizaci vzdělávacího programu školy a plnění hlavních úkolů.
Stabilizovaný pedagogický sbor je tvořen pracovníky, kteří mají zájem o další vzdělávání a doplňování své kvalifikace, mnozí se výrazně podílejí na prezentaci školy.*

Reálné koncepční záměry, systém vedení pracovníků založený na týmové práci, hodnocení práce učitelů vycházející z analýzy kontrol a účelná organizace veškeré činnosti školy pozitivně ovlivňují podmínky, v nichž vzdělávání a výchova žáků probíhá. I když je systém kontroly propracovaný, kontroly jsou plánované a jejich výsledky analyzované, je dosud méně účinný.

Materiálně-technické podmínky vzhledem k učebním dokumentům mají celkově velmi dobrou úroveň. Skladba odborných učeben, laboratoří a ateliérů odpovídá vzdělávacímu programu školy, účelné využití materiálního zázemí ve většině sledovaných odborných předmětů pozitivně ovlivnilo kvalitu výuky. Průměrné vybavení učebnicemi se negativně promítalo jak do efektivity využití času, tak do rozvíjení dovedností práce s textem.

Škola ve všech oborech vyučuje podle schválených učebních dokumentů. Jejich nedodržení ve dvou případech nesnižovalo výrazněji kvalitu vzdělávání. Učební osnovy byly ve všech sledovaných předmětech respektovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích, společenskovedních předmětech a v českém jazyce a literatuře měly průměrnou úroveň v důsledku stereotypních metod a forem práce, preferujících obsahovou stránku učiva před rozvíjením dovedností žáků, jejich postojů a hodnotové orientace. Málo účinná motivace a nevýrazná materiální podpora výuky negativně ovlivnily zájem žáků o výuku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborných a profilujících předmětech všech oborů střední průmyslové a umělecké školy byly celkově na velmi dobré úrovni. Častějším zařazováním metod a forem práce podporujících aktivní učení byli žáci výrazněji motivováni k účasti na vyvozování poznatků. Promyšlená materiální podpora výuky ve většině odborných předmětů, velmi dobrá psychohygiena vyučovacího procesu a důsledné spojení teorie a praxe příznivě ovlivnily zájem žáků i kvalitu výuky.

Rozvíjení klíčových dovedností žáků, které jsou deklarovány v hlavních cílech pro školní rok 2002/2003, není dosud věnována systematická pozornost. A to jak ve výuce, tak při kontrole její kvality. Velmi dobře se dařilo rozvíjet schopnost komunikace, spolupráce, kooperace, práce s informacemi a řešení problémů při prakticky zaměřené výuce a v rámci projektů.

V oblasti výchovy žáků škola dosahuje velmi dobré úrovně. Žáci se chovali vstřícně, kultivovaně a prokazovali svým chováním upevněné společenské návyky.

Svémi bohatými školními i mimoškolními aktivitami v oblasti uměleckých i technických oborů se škola výrazně prezentuje na veřejnosti a představuje v rámci regionu významnou vzdělávací i kulturní instituci.

Vývoj školy nelze objektivně posoudit vzhledem ke skutečnosti, že ve střední průmyslové a umělecké škole nebyla v předchozích letech provedena inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	RNDr. Marie Machálková	Marie Machálková v .r.
Členové týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřičská v.r.
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová v. r.
	RNDr. Karel Pigl	Karel Pigl v .r.

Další zaměstnanci ČŠI

Marta Haltmarová, Eva Hrnčířová, Ing. Jiří Koc, Pavel Luffer akad. mal.

V Brně dne 28. února 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. února 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PaedDr. Ivo Kurz, ředitel školy

Ivo Kurz v .r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-03-18	188

Zřizovatel	2003-03-18	188
Ředitel školy	2003-02-28	Předáno osobně

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány